

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJĄ

2020 m. kovo 3 d. Nr. 4D-2019/1-1608
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos Respublikos susisiekimio ministerijos (toliau vadinama ir – Ministerija) pareigūnų galimai netinkamų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimosi raštus, susijusius su kelionės metu Pareiškėjo galimai patirtais nesklandumais, ir teikiant atsakymus.

2. Pareiškėjas skunde, be kitų aplinkybių, nurodo:

2.1. „[...] 2019 m. gruodžio 4 d. kreipiausi į [...] [Ministeriją] ir į valstybės tarnautoją Jaroslav Narkevič su konkrečiais, mano reikalą liečiančiais ir Ministerijos kompetencijoje esančiais klausimais dėl atitinkamu metu vykdytos kelionės faktinių aplinkybių [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „2019 m. gruodžio 17 d. iš Ministerijos buvo gautas raštas reg. Nr. 2-8947, [...]“

2.3. „Pažymėtina, kad Ministerijos ir ministro prašiau neapkrauti papildomu darbu kitų valstybinių įstaigų ir užtikrinti, kad Vežėjo veiksmai būtų tinkamai ištirti. Prašiau imtis reikiamų priemonių ir veiksmų, kad iš Vežėjų ir kitų suinteresuotų asmenų būtų paimti paaiškinimai ir surinkti atitinkami duomenys. [...]“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo išsiaiškinti dėl skunde nurodytų aplinkybių.

4. Su skundu, be kita ko, pateikta:

4.1. Pareiškėjo 2019-11-19 kreipimasis elektroniniu paštu, adresuotas Ministerijai ir susisiekimio ministrui (kopija), kuriame nurodyta:

4.1.1. „Lietuvos transporto saugos administracija neištyrė ir nenustatė aplinkybių, dėl kurių vežėjas netinkamai organizavo ir vykdė kelionę.“

4.1.2. „Prašu atsakyti iš esmės: kodėl valdžios įstaiga nesiima veiksmų, kad būtų ištirtos ir nustatytos įvykio aplinkybės? [...]“

4.1.3. „Atsakykite iš esmės: ar Ministerija gali imtis veiksmų ir persiūsti pretenziją pagal kompetenciją vežėjams arba vartotojų teisių apsaugos tarnybai, kad būtų nustatytos aplinkybės, paimti vežėjų paaiškinimai ir surinkti būtini įrodymai?“

4.1.4. „Patvirtinkite apie šio kreipimosi gavimą, išduokite pažymą apie priimtus dokumentus ir atsakykite nedelsiant, nes iš esmės skundo nagrinėjimas dar nėra pradėtas. [...]“

4.2. Pareiškėjo 2019-12-04 kreipimasis elektroniniu paštu, adresuotas Ministerijai ir susisiekimui ministrui (kopija), kuriame nurodyta:

4.2.1. „Lietuvos transporto saugos administracija neištyrė ir nenustatė aplinkybių, dėl kurių Vežėjas netinkamai organizavo ir vykdė kelionę.“

4.2.2. „Mane domina vykdytos kelionės faktinės aplinkybės:

4.1.1. Koks buvo tikslus Vežėjo išvykimo iš Vilniaus autobusų stoties laikas;

4.1.2. Koks buvo autobuso važiavimo greitis visos kelionės metu;

4.1.3. Ar buvo sudarytos sąlygos pasikrauti mobiliojo ryšio priemonę arba kitų būdu susisiekti dėl pagalbos;

4.1.4. Ar vairuotojas buvo blaivus ir neapsvaigęs prieš kelionę ir kelionės metu ir kitos svarbios faktinės aplinkybės;

4.1.5. Kokia valdžios įstaiga ir kokie tarnautojai ar pareigūnai atsakingi už nurodytų aplinkybių kontrolę ir tinkamą veiksmų organizavimą, kad Vežėjų kontrolė būtų įgyvendinta tinkamai ir laiku pagal teisės aktuose numatytą tvarką;

4.1.6. Kokios valdžios įstaigos kompetencijoje ištirti ir nustatyti faktines skundo aplinkybes ikiteisminio tyrimo tvarka; [...];

4.1.7. Kodėl valdžios įstaiga, šiuo atveju [Ministerija] ir [susisiekimui ministras] [...] nesiima veiksmų, kad būtų ištirtos ir nustatytos visos įvykio aplinkybės ir atliktas tinkamas tyrimas dėl netinkamų vežėjo veiksmų;

4.2.3. „Daugiau negu prieš mėnesį prašiau Ministerijos persiųsti pretenziją pagal kompetenciją, kad skundas būtų išnagrinėtas ekonomiškai ne teismo tvarka. [...]“

4.3. Pareiškėjo 2019-12-10 kreipimasis elektroniniu paštu, adresuotas Ministerijai ir susisiekimui ministrui (kopija), kuriame nurodyta:

4.3.1. „Prašau Ministerijos ir ministro nevilkinti atlikti prašomus veiksmus, pateikti prašomą informaciją ir neapkrauti kitų valstybinių įstaigų papildomu darbu.“

4.3.2. „Atsakykite iš esmės: kokia valdžios įstaiga ir kokie tarnautojai ar pareigūnai atsakingi už nurodytų aplinkybių kontrolę ir tinkamą veiksmų organizavimą, kad Vežėjų kontrolė būtų įgyvendinta tinkamai ir laiku pagal teisės aktuose numatytą tvarką? Kokios valdžios įstaigos kompetencijoje ištirti ir nustatyti faktines skundo aplinkybes ikiteisminio tyrimo tvarka?“

4.4. Pareiškėjo 2019-12-11 kreipimasis elektroniniu paštu, adresuotas Ministerijai ir susisiekimui ministrui J. Narkevič (kopija), kuriame nurodyta:

4.4.1. „[...] prašau reaguoti į 2019 m. gruodžio 4 d. kreipimąsi nedelsiant.“

4.4.2. „Mane domina vykdytos kelionės aplinkybės. [...]. Prašau atsakyti iš esmės: kodėl valdžios įstaiga, šiuo atveju [Ministerija] ir [susisiekimui ministras] [...], nesiima veiksmų, kad būtų ištirtos ir nustatytos visos įvykio aplinkybės ir atliktas atitinkamas tyrimas dėl netinkamų vežėjo veiksmų?“

4.5. Ministerijos 2019-12-10 raštas Nr. 2-8297, adresuotas Pareiškėjui (kopija), kuriame, be kita ko, nurodyta:

4.5.1. „Lietuvos Respublikos susisiekimui ministerija gavo Jūsų el. paštu pateiktus 2019 m. lapkričio 18 d. prašymą dėl lengvatų taikymo studentams perkant keleivinio traukinio bilietą ir 2019 m. lapkričio 18 d. ir lapkričio 19 d. prašymus dėl pretenzijos dėl kelionės nesklandumų vykstant tarpmiestiniu autobusu maršrutu Vilnius-Šiauliai.“

4.5.2. „[...] Dėl kelionės nesklandumų vykstant tarpmiestiniu autobusu maršrutu Vilnius-Šiauliai. Atsakydami į Jūsų prašymą išnagrinėti pretenziją dėl kelionės nesklandumų tarpmiestiniu autobusu maršrutu Vilnius-Šiauliai, kuri vykdė vežėjas UAB „A“, informuojame, kad Susisiekimui ministerija, atsižvelgdama į tai, kad Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – Administracija) vykdo ūkio subjekto, vykdančių keleivių ir (ar) krovinių vežimo veiklą, kontrolę, analizuoja nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir įgyvendina pažeidimų prevencijos priemones, persiuntė Jūsų pretenziją nagrinėti Administracijai. Administracija 2019 m. lapkričio 19 d. raštu Nr. 15B-7548 „Dėl pretenzijos“ pateikė Jums atsakymą, kuriame pažymėjo, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 56 straipsniu, ieškiniai dėl reikalavimų,

kylančių iš vežimo sutarties, turi būti pareiškiami tiesiogiai teismui. Taip pat Administracija Jus informavo apie tai, kad ieškovas iki ieškinio pareiškimo teismui pretenziją gali pareikšti tiesiogiai vežėjui. Šiuo atveju vežėjas Jums turėtų pranešti apie pretenzijos patenkinimą arba atsisakymą jų patenkinti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos, jeigu Europos Sąjungos reglamentuose nenustatyta kitaip. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, darytina išvada, kad Jums, kaip pareiškėjui yra suteikta teisė pačiam pareikšti pretenziją tiesiogiai vežėjui arba turite teisę pateikti ieškinį vežėjui kreipiantis į teismą.“

4.5.3. „Atkreipiame dėmesį, kad asmuo, nesutinkantis su institucijos atsakymu, turi teisę paduoti skundą per 1 mėnesį nuo atsakymo gavimo dienos Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, Vilnius), per 1 mėnesį nuo atsakymo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius). Dėl valstybės tarnautojų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje asmuo turi teisę pateikti skundą per vienerių metų terminą nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamo sprendimo priėmimo Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui (Vilnius, Gedimino per. 56).“

4.6. Ministerijos 2019-12-17 raštas Nr. 2-8947, adresuotas Pareiškėjui (kopija), kuriame, be kita ko, nurodyta:

4.6.1. „Susisiekimo ministerija gavo Jūsų 2019 m. gruodžio 2 d., gruodžio 4 d., gruodžio 10 d. ir gruodžio 11 d. prašymus dėl Susisiekimo ministerijos galimai nevykdomų veiksmų nagrinėjant pretenziją dėl kelionės nesklandumų vykstant tarp miestiniu autobusu Vilnius-Šiauliai.“

4.6.2. „Informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 4 dalimi, prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad tuo pačiu klausimu atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą.“

4.6.3. „Atsižvelgiant į tai, kad Susisiekimo ministerija 2019 m. gruodžio 10 d. raštu Nr. 2-8297 „Dėl Jūsų prašymų“ [...] Jums pateikė išsamų atsakymą ir papildomai teiktinos informacijos neturi, o Jūsų 2019 m. gruodžio 2 d., gruodžio 4 d., gruodžio 10 d. ir gruodžio 11 d. prašymuose naujų faktinių duomenų nepateikta, Susisiekimo ministerija pakartotinai Jūsų prašymų nenagrinės.“

4.6.4. „Taip pat pažymime, kad asmuo, nesutinkantis su institucijos atsakymu, turi teisę paduoti skundą per 1 mėnesį nuo atsakymo gavimo dienos Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, Vilnius), per 1 mėnesį nuo atsakymo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius). Dėl valstybės tarnautojų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje asmuo turi teisę pateikti skundą per vienerių metų terminą nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamo sprendimo priėmimo Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui (Gedimino per. 56, Vilnius).“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Seimo kontrolierius, siekdamas išsiaiškinti skunde nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Ministeriją, prašydamas pateikti paaiškinimus dėl skundo teiginių bei atsakyti į Seimo kontrolieriaus klausimus.

6. Iš Ministerijos pateiktų dokumentų (paaiškinimų) nustatyta:

6.1. „[...]“. Susisiekimo ministerija 2019 m. spalio 6 d. el. paštu [Pareiškėjo] gavo pretenziją dėl kelionės nesklaidumų vykstant tarpmiestiniu autobusu maršrutu Vilnius-Šiauliai. [...] Ministerija vadovaudamasi [Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatų] 13.7.7 papunkčiu, pagal kurį [Lietuvos transporto saugos administracija, toliau vadinama ir – Administracija] vykdo ūkio subjektų, vykdančių keleivių ir (ar) krovinių vežimo veiklą, kontrolę, analizuoja nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir įgyvendina pažeidimų prevencijos priemones, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalimi, 2019 m. spalio 7 d. raštu Nr. 2-6931 „Dėl persiuntimo nagrinėti prašymą“ persiuntė pretenziją nagrinėti Administracijai ir tuo pačiu raštu informavo Pareiškėją. [...] Administracija 2019 m. lapkričio 19 d. raštu Nr. 15B-754B „Dėl pretenzijos“ pateikė atsakymą Pareiškėjui.“

6.2. „[...]“. Ministerija 2019 m. lapkričio 19 d. el. paštu gavo Pareiškėjo prašymą dėl galimai Administracijos netinkamos veiklos nagrinėjant pretenziją. Ministerijoje prašymą nagrinėjo keturių padalinių darbuotojai. Ministerija išnagrinėjo Pareiškėjo 2019 m. lapkričio 19 d. prašymą ir 2019 gruodžio 10 d. raštu Nr. 2-8297 „Dėl Jūsų prašymų“ [...] pateikė atsakymą.“

6.3. „Atsakydama į prašymo klausimą „Prašau atsakyti iš esmės: kodėl valdžios įstaiga nesiima veiksmų, kad būtų iširtos ir nustatytos įvykio aplinkybės?“, Ministerijos atsakyme pažymėta, kad „Susisiekimo ministerija, atsižvelgdama į tai, kad Lietuvos transporto saugos administracija (toliau - Administracija) vykdo ūkio subjektų, vykdančių keleivių ir (ar) krovinių vežimo veiklą, kontrolę, analizuoja nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir įgyvendina pažeidimų prevencijos priemones, persiuntė [Pareiškėjo] pretenziją nagrinėti Administracijai.“

Atsakydama į klausimą „Atsakykite iš esmės: ar Ministerija gali imtis veiksmų ir persiūsti pretenziją pagal kompetenciją vežėjams arba vartotojų teisių apsaugos tarnybai, kad būtų nustatytos aplinkybės, paimti vežėjų paaiškinimai ir surinkti būtini įrodymai?“, Ministerija atsakyme pažymėjo, kad „Administracija 2019 m. lapkričio 19 d. raštu Nr. 15B-7548 „Dėl pretenzijos“ pateikė [Pareiškėjui] atsakymą, kuriame pažymėjo, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 56 straipsniu, ieškiniai dėl reikalavimų, kylančių iš vežimo sutarties, turi būti pareiškiami tiesiogiai teismui. Taip pat Administracija [Pareiškėją] informavo apie tai, kad ieškovas iki ieškinio pareiškimo teismui pretenziją gali pareikšti tiesiogiai vežėjui. Šiuo atveju vežėjas [Pareiškėjui] turėtų pranešti apie pretenzijos patenkinimą arba atsisakymą ją patenkinti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos, jeigu Europos Sąjungos reglamentuose nenustatyta kitaip. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad [Pareiškėjui], [...] yra suteikta teisė pačiam pareikšti pretenziją tiesiogiai vežėjui arba [Pareiškėjas turi] teisę pateikti ieškinį vežėjui kreipiantis į teismą.“

6.4. „Pareiškėjas buvo informuotas apie 2019 m. lapkričio 19 d. kreipimosi Ministerijoje gavimo faktą. Pareiškėjui el. paštu išsiųsta 2019 m. lapkričio 19 d. pažyma Nr. 2-7694 „Pažyma apie priimtus dokumentus“ [...]“

6.5. „Ministerija, vadovaudamasi Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, kuriose nurodyta, kad prašymai turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos, į 2019 m. lapkričio 19 d. kreipimąsi atsakė 2019 m. gruodžio 10 d. raštu Nr. 2-8297, t. y., per 18 darbo dienų.“

6.6. „Ministerijoje 2019 m. lapkričio 18 d. el. paštu gauti du Pareiškėjo prašymai, vienas iš kurių dėl kelionės metu galimai patirtų nesklaidumų ir Administracijos galimai netinkamos veiklos nagrinėjant pretenziją. Šie prašymai buvo perduoti nagrinėti Ministerijos trijų padalinių

darbuotojams. Į 2019 m. lapkričio 18 d. ir lapkričio 19 d. prašymus buvo atsakyta tuo pačiu Susisiekimo ministerijos 2019 m. gruodžio 10 d. raštu Nr. 2-8297.“

6.7. „Ministerija 2019 m. gruodžio 4 d. el. paštu gavo Pareiškėjo 2019 m. gruodžio 4 d. prašymą dėl informacijos, susijusios su kelionės metu Pareiškėjo galimai patirtais nesklundumais, pateikimo. Šis prašymas buvo perduotas nagrinėti Ministerijos dviejų padalinių darbuotojams.“

6.8. „Susisiekimo ministerija į 2019 m. gruodžio 4 d. kreipimąsi atsakė Pareiškėjui 2019 m. gruodžio 17 d. raštu Nr. 2-8947 „Dėl Jūsų prašymų“ [...], kuriame nurodyta, „kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 4 dalimi, prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad tuo pačiu klausimu atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą. Atsižvelgiant į tai, kad Ministerija 2019 m. gruodžio 10 d. raštu Nr. 2-8297 „Dėl Jūsų prašymų“ [...] [Pareiškėjui] pateikė išsamų atsakymą ir papildomai teiktinos informacijos neturi, o [Pareiškėjo] 2019 m. gruodžio 2 d., gruodžio 4 d., gruodžio 10 d. ir gruodžio 11 d. prašymuose naujų faktinių duomenų nepateikta, Ministerija pakartotinai [Pareiškėjo] prašymų nenagrinės. [...]“

6.9. „Ministerija, vadovaudamasi Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, kuriose nurodyta, kad prašymai turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos, į 2019 m. gruodžio 4 d. kreipimąsi atsakė 2019 m. gruodžio 17 d. raštu Nr. 2-8947, t. y., per 10 darbo dienų.“

6.10. „[...] Ministerija 2019 gruodžio 10 d. raštu Nr. 2-8297 pateikė Pareiškėjui išsamų atsakymą, kuriame pažymėjo, kad „vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 56 straipsniu ieškiniai dėl reikalavimų, kylančių iš vežimo sutarties, turi būti pareiškiami tiesiogiai teismui“ ir, kad „ieškovas iki ieškinio pareiškimo teismui pretenziją gali pareikšti tiesiogiai vežėjui. Šiuo atveju vežėjas [Pareiškėjui] turėtų pranešti apie pretenzijos patenkinimą arba atsisakymą ją patenkinti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos, jeigu Europos Sąjungos reglamentuose nenustatyta kitaip. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad [...] Pareiškėjui yra suteikta teisė pačiam pareikšti pretenziją tiesiogiai vežėjui arba [Pareiškėjas turi] teisę pateikti ieškinį vežėjui kreipiantis į teismą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Ministerija neprivalo tirti vežėjo veiksmų.“

6.11. „Ministerija neplanuoja imtis kitų konkrečių veiksmų, kad būtų išanalizuota Pareiškėjo prašyme nurodyta informacija dėl galimai netinkamų Ministerijos pareigūnų veiksmų, nagrinėjant Pareiškėjo gautus prašymus, susijusius su kelionės metu galimai patirtais nesklundumais. Pareiškėjas buvo informuotas, kokių veiksmų turi imtis, kad išspręstų problemą (Ministerijos 2019 m. gruodžio 10 d. raštas Nr. 2-8297). Pareiškėjui suteikta teisė pačiam pareikšti pretenziją tiesiogiai vežėjui arba turi teisę pateikti ieškinį vežėjui kreipiantis į teismą. [...]“

6.12. **Lietuvos transporto saugos administracijos 2019-11-19 rašte Nr. 15B-754B, adresuotame Pareiškėjui ir Ministerijai (kopija), nurodyta:**

„Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – Administracija), išnagrinėjusi Jūsų pretenziją, informuoja, kad Administracijai teisės aktais nesuteikta teisė nagrinėti pretenzijų ir ieškinių dėl žalos atlyginimo, kylančių iš keleivių vežimo sutarties. Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso (toliau – Kodeksas) 56 straipsniu numatyta, kad ieškiniai dėl reikalavimų, kylančių iš vežimo sutarties, turi būti pareiškiami tiesiogiai teismui. Nepaisant to, ieškovas iki ieškinio pareiškimo pretenziją gali pareikšti tiesiogiai vežėjui. Šiuo atveju vežėjas Jums turėtų pranešti apie pretenzijos patenkinimą arba atsisakymą ją patenkinti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos, jeigu Europos Sąjungos reglamentuose nenustatyta kitaip. Jeigu per tą laiką atsakymas į pretenziją negautas, laikoma, kad vežėjas jos nepatenkino.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

7.1. **Istatymai:**

7.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...]“

20 straipsnio 3 dalis – „Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas (adresuojama), ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių. Informacija Seimo kontrolieriui pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.“

7.1.2. *Viešojo administravimo įstatyme* nustatyta:

14 straipsnio 4 dalis – „Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas: [...] 4) jeigu paaiškėja, kad tuo pačiu klausimu atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą; [...]“

14 straipsnio 7 dalis – „Apie prašymo ar skundo nenagrinėjimą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos, išskyrus atvejus, kai prašyme ar skunde nenurodyta jokių asmens duomenų ryšiui palaikyti.“

14 straipsnio 8 dalis – „Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų perduoti prašymą ar skundą nagrinėti pagal kompetenciją, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis. [...]“

7.1.3. *Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme* nustatyta:

4 straipsnio 1 dalis – „Institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams (toliau – pareiškėjas) dokumentus, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.“

7.1.4. *Kelių transporto kodekse* nustatyta:

56 straipsnis – „1. Ieškiniai dėl reikalavimų, kylančių iš vežimo sutarties, pareiškiami teismui. Ieškovas gali iki ieškinio pareiškimo pareikšti vežėjui pretenziją. Vežėjas praneša apie pretenzijos patenkinimą arba atsisakymą ją patenkinti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos, jeigu Europos Sąjungos reglamentuose nenustatyta kitaip. Jeigu per tą laiką atsakymas į pretenziją negautas, laikoma, kad vežėjas jos nepatenkino. 2. Ieškiniai, kylančiam dėl vežimo sutarties, pareikšti nustatomas dvejų metų ieškinio senaties terminas. Pretenzijos pareiškimas ieškinio senaties terminą pratęsia vienam mėnesiui arba kitam Europos Sąjungos reglamentuose nustatytam pretenzijų išnagrinėjimo terminui.“

7.1.5. *Civilinio proceso kodekse* nustatyta:

5 straipsnio 1 dalis – „Kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas.“

7.1.5. *Vartotojų teisių apsaugos įstatyme* nustatyta:

20 straipsnio 1 dalis – „Vartotojas, manantis, kad pardavėjas ar paslaugų teikėjas pažeidė jo teises ar teisėtus interesus, susijusius su vartojimo sutartimi, turi teisę kreiptis į pardavėją ar paslaugų teikėją, vartojimo ginčų neteisminio sprendimo subjektą arba į teismą, kad būtų apgintos pažeistos ar

ginčijamos jo teisės arba teisėti interesai. Vartotojo kreipimasis į vartojimo ginčų neteisminio sprendimo subjektą neatima iš vartotojo teisės kreiptis į teismą.“

22 *straipsnio 1 dalis* – „Vartojimo ginčus ne teismo tvarka nagrinėja šios institucijos (toliau – vartojimo ginčus nagrinėjančios institucijos): 1) Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba – vartotojų ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų arba pašto paslaugos teikėjų ginčus dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo ir Lietuvos Respublikos pašto įstatymo reglamentuojamų santykių; 2) Lietuvos bankas – vartojimo ginčus dėl finansinių paslaugų, nurodytus Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatyme; 3) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba – vartotojų ir energetikos įmonių, geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo įmonių ginčus dėl apmokėjimo už suvartotą energiją ar paslaugas, dėl valstybės reguliuojamų kainų ir (ar) tarifų taikymo, dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo tiekiant, skirstant, perduodant, laikant energiją, dėl prisijungimo, energijos ir energijos išteklių tiekimo srautų balansavimo, vartotojų ir energetikos įmonių ginčus dėl energetikos objektų, įrenginių ir apskaitos priemonių naudojimo, energijos tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo, taip pat vartotojų ir energijos taupymo paslaugų teikėjų ginčus dėl energijos taupymo paslaugų teikimo ir kitus vartotojų ir energetikos įmonių ginčus energetikos srityje; 5) Lietuvos advokatūros advokatų taryba ar jos sudarytas organas – vartotojų ir advokatų ginčus dėl teisinių paslaugų; 6) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba – ginčus kitose, šio straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose nenurodytose, vartotojų teisių apsaugos srityse.“

29 *straipsnis* – „1. Vartotojo kreipimasis į vartojimo ginčus nagrinėjančią instituciją neatima iš vartotojo teisės kreiptis į bendrosios kompetencijos teismą Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka su prašymu nagrinėti ginčą iš esmės. 2. Kreipimasis į teismą po vartojimo ginčus nagrinėjančios institucijos sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šios institucijos sprendimo apskundimu.“

7.2. Kiti teisės aktai:

7.2.1. Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose *Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* reglamentuojama:

35 *punktas* – „Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: [...]; 35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; [...].“

7.2.2. Vyriausybės 2010-10-13 nutarimu Nr. 1480 patvirtintuose *Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nuostatuose* reglamentuojama:

7 *punktas* – „Susisiekimo ministerijos veiklos tikslai yra: [...]; 7.2. formuoti valstybės politiką keleivių ir krovinių vežimo geležinkelių, kelių, jūrų, vidaus vandens, oro transportu srityje ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą; [...].“

8 *punktas* – „Susisiekimo ministerija, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų, atlieka šias funkcijas: [...]; 8.2. keleivių ir krovinių vežimo geležinkelių, kelių, jūrų, vidaus vandens, oro transportu srityje: [...]; 8.2.2. vykdo kelių transporto valstybinį valdymą; [...].“

9 *punktas* – „Susisiekimo ministerija taip pat atlieka šias funkcijas: [...]; 9.16. nagrinėja asmenų prašymus ir skundus, priskirtinus Susisiekimo ministerijos kompetencijai, imasi priemonių, kad būtų atsakyta į juose keliamus klausimus; [...].“

7.2.3. Susisiekimo ministro 2017-11-30 įsakymu Nr. 3-574 patvirtintuose *Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatuose* reglamentuojama:

1 *punktas* – „Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – Administracija) yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau – Susisiekimo ministerija).“

12 *punktas* – „Administracijos veiklos tikslai, įgyvendinant kelių, geležinkelių, vandens ir oro transporto politiką, yra šie: [...]; 12.7. skatinti transporto paslaugų teikimo konkurenciją, gerinti vartotojams teikiamų transporto paslaugų kokybę.“

13 punktas – „Administracija, siekdama įgyvendinti jai nustatytus veiklos tikslus, atlieka šias funkcijas: [...]; 13.7. transporto paslaugų teikimo konkurencijos skatinimo, vartotojams teikiamų transporto paslaugų kokybės gerinimo srityje: [...]; 13.7.7. vykdo ūkio subjektų, vykdančių keleivių ir (ar) krovinių vežimo veiklą, kontrolę, analizuoja nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir įgyvendina pažeidimų prevencijos priemones; [...].“

18 punktas – „Administracijai vadovauja direktorius, kurį Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka (ne politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ketverių metų kadencijai priima į pareigas ir atleidžia iš jų, skatina ir skiria tarnybinės nuobaudas, atlieka kitas Valstybės tarnybos įstatyme nustatytas funkcijas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras. Administracijos direktorius gali būti skiriamas eiti Administracijos direktoriaus pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Administracijos direktorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

8. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika

8.1. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004-12-13 nutarime, be kita ko, yra konstatavęs (byla Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03):

„[...] Konstitucinis Teismas 2004-07-01 nutarime konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Konstitucinis Teismas taip pat yra konstatavęs, kad valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, [...] teisės aktuose reglamentuojant piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas). [...].“

8.2. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2008-10-30 nutarime, be kita ko, yra konstatavęs:

„[...] Pažymėtina, kad valstybės institucijos, priimdamos sprendimus [...], privalo laikytis Konstitucijos normų ir principų ir jokiomis aplinkybėmis negali veikti *ultra vires*, t. y. viršydamos savo įgaliojimus. Valstybės institucijų ar pareigūnų veikimas *ultra vires* negali būti be išlygų tapatinamas su pačios valstybės veikimu. [...].“

9. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartyje (administracinė byla Nr. A⁵⁰²-1605/2012), be kita ko, nurodyta:

„[...] Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A10-655/2005). [...]. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.). [...].“

Tyrimo išvados

8. Seimo kontrolierius gavo Pareiškėjo skundą dėl Ministerijos pareigūnų galimai netinkamų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimosi raštus, susijusius su kelionės metu Pareiškėjo galimai patirtais nesklandumais, ir teikiant atsakymus.

Dėl Pareiškėjo skunde nurodytų aplinkybių Seimo kontrolierius kreipėsi į Ministeriją.

9. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nuostatų 7.2 punktu, vienas iš pagrindinių Ministerijos veiklos tikslų yra formuoti valstybės politiką keleivių vežimo kelių transportu srityje ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą. Ministerija, be kita ko, turi pareigą vykdyti kelių transporto valstybinį valdymą, taip pat nagrinėti asmenų prašymus ir skundus, priskirtinus Ministerijos kompetencijai, imtis priemonių, kad būtų atsakyta į juose keliamus klausimus (pažymos 7.2.2 punktas).

10. Seimo kontrolierius pažymi, kad Viešojo administravimo 14 straipsnio 8 dalyje reglamentuojama, jog tais atvejais, kai viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos turi persiųsti jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų perduoti prašymą ar skundą nagrinėti pagal kompetenciją, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai turi pranešti asmeniui paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.

Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos (dokumentų) nustatyta, kad Ministerija 2019-10-06 elektroniniu paštu gavo Pareiškėjo pretenziją dėl kelionės, kurią vykdė vežėjas UAB „A“ (toliau vadinama – Vežėjas), metu Pareiškėjo galimai turėtais nesklandumais, jam vykstant tarp miestiniu autobusų maršrutu Vilnius-Šiauliai (toliau vadinama – Pretenzija). Tyrimo metu nustatyta, kad Ministerija Pretenzijos nenagrinėjo iš esmės ir 2019-10-07 raštu Nr. 2-6931 ją persiuntė nagrinėti Administracijai, apie tai informavo Pareiškėją (pažymos 6.1 punktas). Šiame kontekste Seimo kontrolierius pažymi, jog Ministerija, įvertinusi Pretenzijos turinį ir nustačiusi, kad joje išdėstytų probleminių klausimų, susijusių su kelionės metu Pareiškėjo galimai patirtais nepatogumais, sprendimas nepriskirtinas Ministerijos kompetencijai, Pretenziją persiuntė Administracijai nepažeisdama Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje įtvirtinto 5 darbo dienų termino (pažymos 7.1.2 punktas).

Visgi, tyrimo metu Seimo kontrolieriui kilo abejonių, kodėl Ministerija Pretenziją persiuntė nagrinėti Administracijai. Administracija yra įstaiga prie Ministerijos, Administracijos direktorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas susisiekimo ministrui. Taigi, Ministerijai turėtų būti žinomi Administracijos veiklos tikslai (vienas kurių - skatinti transporto paslaugų teikimo konkurenciją, gerinti vartotojams teikiamų transporto paslaugų kokybę) ir funkcijos (viena kurių - vykdyti ūkio subjektų, vykdančių keleivių ir (ar) krovinių vežimo veiklą, kontrolę, analizuoti nustatytus įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir įgyvendinti pažeidimų prevencijos priemones) (pažymos 7.2.3 punktas). Pabrėžtina, jog pagal dabartinį teisinį reglamentavimą, Administracijos kompetencijai nepriskirtina nagrinėti pretenzijų, susijusių su keleivių vežimo sutarties galimais pažeidimais (šio tyrimo atveju – nagrinėti Pretenziją ir spręsti joje nurodytus probleminius aspektus, susijusius su Pareiškėjo galimai turėtais nepatogumais Vežėjo vykdytos kelionės metu, Vežėjo nepateikta informacija ir pan.). Kelių transporto kodekso 56 straipsnio 1 dalyje reglamentuojama, kad ieškiniai dėl reikalavimų, kylančių iš vežimo sutarties, turi būti pareiškiami teismui, o iki ieškinio pareiškimo ieškovas gali pareikšti pretenziją pačiam vežėjui. Atitinkamai, vežėjas turi pranešti apie pretenzijos patenkinimą arba atsisakymą ją patenkinti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos, jeigu Europos Sąjungos reglamentuose nenustatyta kitaip. Jeigu per tą laiką atsakymas į pretenziją negautas, laikoma, kad vežėjas jos nepatenkino. Darytina išvada, kad Ministerija nepagrįstai 2019-10-07 raštu Nr. 2-6931 persiuntė Pretenziją nagrinėti nekompetentingam viešojo administravimo subjektui (Administracijai). Atsižvelgiant į tai, bei atkreipiant dėmesį, kad Pretenzijoje Pareiškėjas prašė „pateikti motyvuotą atsiliepimą į pretenziją arba persiųsti pretenziją pagal kompetenciją Vežėjui [...]“, Ministerija, gavusi Pretenziją, laikydama si Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje įtvirtinto 5 darbo dienų termino, turėjo paaiškinti Pareiškėjui apie tokio pobūdžio kreipimosi nagrinėjimo tvarką, nurodant galimybę Pareiškėjui su pretenzija pačiam kreiptis tiesiogiai į Vežėją dėl kelionės metu patirtų nepatogumų ir žalos atlyginimo arba su ieškiniu kreiptis tiesiogiai į teismą, kaip tai reglamentuojama Kelių transporto kodekso 56 straipsnio 1 dalyje, tačiau 2019-10-

07 atsakymu Nr. 2-6931 to nepadarė ir pažeidė Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje įtvirtintas nuostatas, taip pat atsakingo valdymo, gero administravimo principus (pažymos 8 ir 9 punktai). Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos (dokumentų) nustatyta, jog tai buvo atlikta tik Ministerijos 2019-12-10 raštu Nr. 2-8297 po to, kai Administracija 2019-11-19 raštu Nr. 15B-754B pateikė Pareiškėjui atsakymą į Ministerijos 2019-10-07 raštu Nr. 2-6931 persiūtą jo Pretenziją ir Pareiškėjas 2019-11-18 bei 2019-11-19 prašymais kreipėsi į Ministeriją pakartotinai dėl kelionės metu galimai patirtų nepatogumų (pažymos 4.5 punktas), iš esmės pakartojant Administracijos 2019-11-19 atsakyme pateiktą informaciją (pažymos 6.12 punktas). Šiame kontekste taip pat atkreiptinas Pareiškėjo dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo doktrinoje yra akcentavęs, jog „[...] valstybės institucijos, priimdamos sprendimus [...], privalo laikytis Konstitucijos normų ir principų ir jokiais aplinkybėmis negali veikti *ultra vires*, t. y. viršydamos savo įgaliojimus“ (pažymos 8.2 punktas). Nagrinėjamu atveju, nei Ministerijai, nei Administracijai nėra suteikti įgaliojimai atstovauti pareiškėjus ir jų vardu su pretenzija kreiptis į tam tikrą vežėją ir (ar) teismą dėl kelionės metu galimai patirtų nesklandumų. Tai gali padaryti tik patys suinteresuoti asmenys arba jų teisiniai atstovai.

Kas sietina su Pareiškėjo Pretenzijoje pateiktu prašymu „[...] persiūsti pretenziją pagal kompetenciją [...] Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai“, tyrimo metu nustatyta, kad Ministerija nei 2019-10-07 rašte Nr. 2-6931, nei 2019-12-10 rašte Nr. 2-8297 neatsakė į šį Pareiškėjo prašymą, t. y., nepaaiškino, kodėl Ministerija, vadovaujantis pirmiau minėtomis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje įtvirtintomis nuostatomis, nepersiuntė Pretenzijos nagrinėti pagal kompetenciją kitam kompetetingam viešojo administravimo subjektui – Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, kuri nagrinėja vartojimo ginčus ne teismo tvarka kituose kitose, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose nenurodytose, vartotojų teisių apsaugos srityse (pažymos 7.1.5 punktas).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Ministerijai teiktina rekomendacija.

Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui Ministerijos pateiktos informacijos taip pat nustatyta, kad Ministerija 2019-12-04, 2019-12-10 ir 2019-12-11 elektroniniu paštu gavo Pareiškėjo pakartotinius kreipimosi raštus dėl Ministerijos galimo neveikimo, nagrinėjant Pretenziją ir sprendžiant joje nurodytus probleminius klausimus, susijusius su kelionės metu Pareiškėjo galimai patirtais nesklandumais (pažymos 4.2, 4.3, 4.4 punktai). Atsižvelgiant į tai, Ministerija 2019-12-17 raštu Nr. 2-8947 pateikė Pareiškėjui atsakymą, kuriuo iš esmės atsisakė nagrinėti pirmiau nurodytus Pareiškėjo kreipimosi raštus, motyvuojant tuo, kad Pareiškėjui jau buvo atsakyta Ministerijos 2019-12-10 raštu Nr. 2-8297, paaiškinta Pretenzijos nagrinėjimo tvarka, ir kad Pareiškėjas 2019-12-04, 2019-12-10, 2019-12-11 kreipimosi raštuose nepateikė naujos informacijos (faktinių duomenų) (pažymos 4.6 punktas). Seimo kontrolierius, tyrimo metu įvertinęs pirmiau minėtų Pareiškėjo kreipimosi raštų turinį, nustatė, jog juose nėra pateikta naujų aplinkybių, susijusių su kelionės metu Pareiškėjo galimai turėtais nesklandumais, ir (arba) kitos naujos informacijos, kuri galimai nebūtų žinoma Ministerijai iš 2019-10-06 gautoje Pretenzijoje nurodytų aplinkybių. Šiame kontekste taip pat atkreiptinas Pareiškėjo dėmesys, kad nei Ministerija, nei Administracija nėra kompetetingos spręsti Pretenzijoje ir su Pretenzija susijusiuose kituose Pareiškėjo 2019-12-04, 2019-12-10, 2019-12-11 kreipimosi raštuose nurodytų probleminių aspektų dėl kelionės metu Pareiškėjo galimai patirtų nesklandumų. Kaip minėta, dėl probleminės situacijos sprendimo Pareiškėjui su pretenzija tikslinga kreiptis į Vežėją arba su ieškiniu į teismą (Kelių transporto kodekso 56 straipsnio 1 dalis). Vadovaujantis Civilinio proceso kodekso 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtintomis teisės normomis, kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 4 punkte įtvirtintomis nuostatomis [prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu] (pažymos 7.1.2 punktas), Seimo kontrolieriaus įsitikinimu, Ministerija pagrįstai nenagrinėjo Pareiškėjo 2019-12-04, 2019-12-10, 2019-12-11

prašymų iš esmės. Visgi, pažymėtina, jog apie pirmiau minėtų kreipimosi raštų nenagrinėjimo priežastis (motyvus) Ministerija 2019-12-17 raštu Nr. 2-8947 informavo pavėluotai, t. y., pažeisdama Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 7 dalyje reglamentuojamą 5 darbo dienų terminą (per 9 darbo dienas nuo pirminio 2019-12-04 kreipimosi Ministerijoje gavimo datos), ypač atkreipiant dėmesį į tai, kad pakartotiniuose kreipimosi raštuose (2019-12-10, 2019-12-11) Pareiškėjas iš esmės teiravosi apie 2019-12-04 kreipimosi nagrinėjimo Ministerijoje eigą (pažymos 7.1.2 punktą).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Ministerijai teiktina rekomendacija.

11. Apibendrinant, konstatuotina jog Pareiškėjo skundas dėl Ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo kreipimosi raštus, susijusius su kelionės metu Pareiškėjo galimai patirtais nesklandumais, ir teikiant atsakymus, pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

12. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant X kreipimosi raštus, susijusius su kelionės metu jo galimai patirtais nesklandumais, ir teikiant atsakymus, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

13. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius **Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai** rekomenduoja:

13.1. imtis priemonių tam, kad ateityje Susisiekimo ministerijai gavus asmens kreipimąsi, susipažinus su jo turiniu ir nustačius, kad kreipimesi nurodytų aplinkybių nagrinėjimas nepriskirtinas Susisiekimo ministerijos kompetencijai, tačiau priskirtinas kito viešojo administravimo subjekto kompetencijai, apie tai asmuo būtų informuojamas ir jo kreipimasis persiunčiamas nagrinėti pagal kompetenciją laikantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje reglamentuojamos tvarkos ir terminų; atitinkamai, tais atvejais, kai nėra kito kompetetingo viešojo administravimo subjekto, kuriam būtų galima perduoti kreipimąsi nagrinėti pagal kompetenciją, asmuo apie tai taip pat būtų informuojamas laikantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje įtvirtintos tvarkos ir terminų;

13.2. imtis priemonių, kad ateityje Susisiekimo ministerijai gavus asmens kreipimąsi, susipažinus su jo turiniu ir nustačius, kad kreipimesi asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų (naujos informacijos), leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu, apie kreipimosi nenagrinėjimo Susisiekimo ministerijoje priežastis asmuo būtų informuojamas laikantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 7 dalyje reglamentuojamo 5 darbo dienų termino.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas